

Aan het raadslid Van Maanen (D66)
i.a.a. de leden van de raad en de commissieleden

Datum
12 juni 2026

Uw kenmerk

Uw brief van
15 april 2026

Ons kenmerk
913082

Bijlagen
geen

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen betreffende demping van sloten in Gemeente Houten

Geachte heer Van Maanen,

Op 15 april 2026 heeft u ons schriftelijke vragen gesteld op grond van artikel 36 van het Reglement van Orde (RvO) over de demping van sloten. In deze brief reageren wij daar graag op. De beantwoording van deze vragen is ambtelijk afgestemd met het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR).

1. Omvang en bewustzijn van slootdempingen in Houten

- Is de gemeente Houten bekend met het fenomeen van verdwijnende sloten, zoals beschreven in het artikel van de Volkskrant van 6 Maart (<https://www.volkskrant.nl/kijkverder/v/2026/hoe-de-sloten-in-nederland-verdwijnen~v2791210/>) ? Zo ja, in welke mate speelt dit fenomeen in Houten? Kunt u een overzicht geven van het aantal sloten dat de afgelopen 5 jaar is verdwenen of gedempt, zowel legaal als illegaal?

Ja, de gemeente en HDSR zijn bekend met dit fenomeen. HDSR heeft in 2022 30 niet vergunde dempingen geconstateerd binnen de gemeente Houten, met een gezamenlijk oppervlak van 3.830 m². Deze dempingen zijn uitgevoerd in de periode 2010 tot 2022. Inmiddels heeft het Hoogheemraadschap op deze dempingen gehandhaafd (inclusief herstel) en/of zijn de dempingen gelegaliseerd en gecompenseerd.

2. Onwettige dempingen en handhaving

- Welke procedures hanteert de gemeente om illegale dempingen te signaleren, te melden en te handhaven? Hoe wordt er omgegaan met meldingen van inwoners over vermoedelijke illegale slootdempingen?

De gemeente Houten geeft dit soort meldingen door aan HDSR en de provincie wanneer de slootdemping ook regels uit de Omgevingsverordening overtreedt.

Met betrekking tot het waterbelang is het Hoogheemraadschap bevoegd gezag en moeten dempingen voldoen aan de Waterschapsverordening. Waar het gaat om aantasting van het landschap, is de provincie bevoegd gezag en zijn regels geborgd in de Omgevingsverordening. Daarnaast heeft de gemeente hierin een rol wanneer het gaat om de bodem, toepassen van grond, cultuurhistorie en archeologie.

- Zijn er in Houten voorbeelden van conflicten tussen inwoners en agrariërs over slootdempingen? Hoe gaat de gemeente om met dergelijke conflicten en hoe wordt de veiligheid van melders gewaarborgd?

De gemeente Houten is niet bekend met conflicten tussen inwoners en agrariërs over slootdempingen.

De procedure bij meldingen is altijd dat melders niet door de gemeente bekend worden gemaakt. In voorkomende gevallen, wanneer de melder logischerwijs herleid kan worden bij de behandeling, wordt dat zo mogelijk met de melder besproken.

3. Impact op landschaps- en erfgoedbehoud

- In hoeverre is er sprake van schade aan de gemeentelijke ambities voor landschaps- en erfgoedbehoud, met name het natuurhistorisch erfgoed? Zijn er specifieke gebieden in Houten waar het behoud van sloten extra prioriteit heeft, bijvoorbeeld vanwege hun cultuurhistorische of ecologische waarde?

Het dempen van sloten kan wel degelijk impact hebben op het landschappelijk erfgoed. Bijvoorbeeld het dempen van sloten waardoor het cope-landschap wordt aangetast of bijvoorbeeld in het geval een vergunning wordt aangevraagd om de gracht rondom een fort van de Hollandse Waterlinies aan te passen. Dat heeft dan impact op het Rijksmonument omdat de gracht rond een fort onderdeel is van dat monument. Dat wordt niet zondermeer vergund en zou alleen kunnen onder strenge voorwaarden. In een voorkomend geval is geen toestemming gegeven voor aanpassing van de gracht rond een fort.

- Wat is de impact van slootdempingen op de waterhuishouding en biodiversiteit in Houten? Zijn er voorbeelden van schade aan natuurgebieden of wateroverlast die verband houden met het verdwijnen van sloten?

Sloten zijn er voor de afwatering en ook voor waterberging. Wanneer een sloot wordt gedempt, heeft dat invloed op de afwatering en waterberging en zal dat beoordeeld worden of dat wenselijk is in die situatie.

Ook kan het dempen van sloten invloed hebben op de biodiversiteit omdat met het dempen een bepaald biotoop wordt veranderd. Daarom wordt dat aspect ook meegenomen in de beoordeling en zullen zo nodig compenserende maatregelen worden gevraagd.

Daarnaast zij er bij de gemeente geen voorbeelden bekend waarbij blijvende schade is ontstaan aan natuurgebieden of door wateroverlast door het verdwijnen van sloten.

4. Beleid en toekomstige maatregelen

- Is er aanleiding concrete maatregelen te treffen om het behoud van sloten te waarborgen en illegale dempingen te voorkomen?

HDSR inventariseert periodiek de situatie van de sloten. Vanwege verbeterde technieken kan het waterschap vrijwel alle dempingen van de afgelopen jaren waarnemen. Wanneer HDSR slootdempingen constateert die niet conform de regels van het waterschap zijn uitgevoerd, wordt daar actie op ondernomen. Wij zien op dit moment geen aanleiding om aanvullende maatregelen te nemen.

- Werkt de gemeente samen met andere overheden, waterschappen of natuurorganisaties om dit probleem tijdig te signaleren en waar nodig aan te pakken? Zo ja, kunt u aangeven met welke partijen en op welke wijze?

De gemeente Houten, provincie Utrecht en HDSR werken samen als het gaat om dit soort zaken.

5. Verantwoordelijkheid en kosten

- Wie draagt de verantwoordelijkheid voor het herstel in geval van illegaal gedempte sloten?
Draagt de gemeente zelf de kosten om sloten te herstellen, of worden de kosten op verantwoordelijke partijen verhaald?

Wanneer illegaal sloten worden gedempt en dat moet worden hersteld, vindt herstel plaats op kosten van de veroorzaker. Kosten die de gemeente dan moet maken, worden verhaald op de verantwoordelijke voor de dempingen; het gaat dan bijvoorbeeld om personele kosten.

Een afschrift van deze brief wordt aan de leden van de gemeenteraad verzonden.

Als u nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met Griffie.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

R. van

H.C.

